

Referenční číslo připomínky F2324680

Zasláno dne 12 květen 2021

Autor Jana Jochová

Typ uživatele nevládní organizace

Organizace Aliance pro rodinu, z. s.

Velikost organizace mikropodnik (1 až 9 zaměstnanců)

Země původu Česko

Iniciativa [Přeshraniční rodinné situace – uznání rodičovství](#)

Zásadně nesouhlasíme s návrhem této iniciativy.

Rodičovství je základním stavebním kamenem rodinného práva, které je ve výlučné kompetenci členských států. Výlučná kompetence členských států v oblasti manželství, rodičovství a rodinného práva je opodstatněná rozdílnou sociální a kulturní podmíněností v daných členských státech, ve kterých neexistuje shodná definice rodičovství.

Navrhovaná iniciativa by vedla k narušení vzájemné důvěry mezi členskými státy, na jejímž základě je projekt Evropské unie vybudován. Z práva na volný pohyb osob nelze odvodit právo na uznávání přeshraničního rodičovství. V žádném případě nelze směřovat nejlepší zájem dítěte s právní a faktickou realitou v některých členských státech EU, které zbavili děti práva na otce a matku. Naopak si dovoluujeme připomenout, že Úmluva o právech dítěte svým článkem 7 odst. 1 uvádí, že (dítě) má právo znát své rodiče a právo na jejich péči. Toto ustanovení je třeba interpretovat na základě Preambule Úmluvy, která uvádí, že „rodina je základní jednotkou společnosti a přirozené prostředí pro růst a blaho svých členů, zejména dětí.“ Taktéž mají být články Úmluvy aplikovány s ohledem na význam tradic a kulturních hodnot každého národa pro ochranu a harmonický rozvoj dítěte. Potenciál být rodiči a přivést na svět dítě mají pouze muž a žena. I proto děti nejlépe prospívají se svými biologickými rodiči žijícími v uzavřeném manželství (Ribar, D. C., 2015).

Uznávání přeshraničního rodičovství povede k harmonizaci rodičovství ve prospěch uznávání stejnopohlavního rodičovství. A to v rozporu s se zákonem mnoha členských států EU, které jasně garantují, že rodičem mohou být pouze muž a žena. Zároveň iniciativa sekundárně vede k zvýšení tlaku na redefinici manželství, jelikož manželství a rodičovství je právně velmi úzce propojeno. Navrhovaná iniciativa by se dostala do konfliktu s ústavním pořádkem mnoha členských států. Ten definuje manželství jako svazek muže a ženy na ústavní úrovni (například v Polsku, Maďarsku, Bulharsku).

Zároveň by iniciativa Evropské komise výrazně posílila právní jistotu problematice a eticky velmi sporné praxe surrogátního mateřství, která je v několika členských státech EU legalizována (Portugalsko, Řecko, Velká Británie). Iniciativa otevírá možnost expanze této praxe do jiných členských států, ačkoliv je v mnoha členských státech nelegální. Zároveň je postihovaná i trestněprávně (například Německo, Itálie). Surrogátní mateřství nejenže činí z dítěte předmět obchodu, ale taktéž vykořisťuje ženy v oblasti tak intimní, jako je mateřství.

Je již prokázáno, že většina žen podstupuje surogátní mateřství z ekonomických důvodů (Wendel Report 2016). Praktiku surogátního mateřství odsoudil i Evropský parlament ve Výroční zprávě o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2014 a o politice Evropské unie ([2015/2229 (INI), § 114]. Institucionální podporu surogátního mateřství odmítla i Rada Evropy v roce 2016.

Iniciativa je nadbytečná, zasahuje do výlučné pravomoci členských států EU a podryvá prostor důvěry, na jehož základě funguje Evropská unie. Ta je založena na principu sjednocení v odlišnosti, což navrhovaná iniciativa popírá.